

Prihovor starostu

■ Vážení spoluobčania, sme znovu pred bránami najkrajších sviatkov v roku. Vianoce. Čas nádeje, vďačnosti, očakávaní a stretnutí s najbližšími a nám najmilšími ľuďmi. Obdobie, ktoré má neopísateľnú silu pre každého, kto sa naň nepozera len očami, ale i srdcom. Je príležitosťou zastaviť sa, stíšiť sa a pozrieť do hĺbky našej duše.

Vianoce sú určite aj o hľadaní pokoja, o vytrhnutí sa z kolobehu povinností a starostí bežného života. O to viac si to treba uvedomovať, o čo rýchlejšiu a agresívnejšiu dobu prežívame. S pokorou skloňme hlavu, tešme sa z maličkostí a z každého úprimného úsmevu. Pozdvihnime lásku, porozumenie a spolupatričnosť. Nezabúdajme na ľudskosť, toleranciu a vzájomnú pomoc. Žiaľ, je medzi nami stále veľa ľudí, ktorí našu pomoc potrebujú. Niekedy stačí len veľmi málo, pozdravenie, vlúdne slovo či povzbudenie.

Pod vianočný stromček patria darčeky. Každý z nás sa snaží obdarovať svojich blízkych tým najkrajším a najhodnotnejším darom. Nezabudnime preto, prosím, pribaliť úctu a vzájomný rešpekt.

Koniec roku je aj časom bilancovania. Naš život je prepletený neočakávanými situáciami. Každého z nás určite zasiahli dni krásne a veselé, ale aj tie menej radostné či smutné. Povzbudme

sa navzájom, aby sme mali v novom roku viac pochopenia pre potreby druhých, aby sme nešetrili úsmevom a rozdávali radosť ľuďom v našom okolí. Skúsme viac pomáhať ako kritizovať, tešiť sa z úspechov a ťahať za jeden povraz.

V mene svojom, v mene poslancov obecného zastupiteľstva a zamestnancov obecného úradu vám želám krásne a pokojné vianočné sviatky. Prajem vám, aby ste boli obklopení ľuďmi, ktorí vás majú radi. Prajem vám rodinu, na ktorú sa môžete kedykoľvek obrátiť a spoľahnúť. Susedov, ktorí pomôžu, a priateľov, s ktorými sa môžete podeliť o každodenné radosti a starosti. Všetkým vám želám pevné zdravie, veľa lásky a Božie požehnanie.

Branislav Čižmárik

Ružena Lukáčová

Ježiškov sen

Zas je tu deň,
keď stíchne Zem.
Večernica svieti,
doma stôl prestretý,
tíško v nás koleda znie,
radosť, ľútosť či pokánie.

Rituál začína,
nič nám už nechýba,
prosíme pre nás
aj pre Teba.
Na okraji stola tanier prázdný
pre neznámeho hosťa...
„Neprišiel.“
Nemohol sa k nám dostať.
Po večeri rodinka
plní tanier.
Dáva naň seba,
kopec lásky.

Keď na viečka únava padá,
z okna pohľad si žiada,
vidí tam dievčatko so zápalkami,
otca či ľudí, čo sú sami.
Nekladte otázky!
Naberajte z taniera lásky.
Urobme zo seba Betlehem
a Ježiškovi splní sa sen.

Ilustrácia: Štefan Kocka

Zasadnutia obecného zastupiteľstva v skratke

Riadne zasadnutie dňa 26. októbra 2023

Rekonštrukcia kultúrneho domu

Podľa harmonogramu prebiehajú práce na zateplení vonkajších stien. V predchádzajúcich týždňoch sa robili podlahy, ktoré musia vyzrieť, aby mohli práce vo vnútri pokračovať. Čo sa týka spevnených plôch, prebieha konanie pre vydanie územného rozhodnutia, následne sa bude podávať ohlásenie na stavebný úrad. Poslanci boli informovaní aj o prácach naviac, ktoré vyplynuli počas stavby kultúrneho domu. K navrhovanému navýšeniu rozpočtu stavby sa konalo viacero stretnutí. Konečná suma zatiaľ predstavuje navýšenie o cca 103-tisíc eur. Pre spracovanie dodatku je potrebné rozhodnúť sa, či sa toto navýšenie bude financovať zvýšením prvej splátky, ktorú by mala obec uhradiť po odovzdaní skolaudovanej stavby. Tá bola v zmluve dohodnutá na 250-tisíc eur. Druhou možnosťou je rozdelenie do mesačných splátok, pri ktorom ale treba počítať s navýšením v úrokovej sadzbe 1,8 % ročne, čo sumu značne zvýši. Poslanci sa zhodli, že výhodnejšia bude prvá alternatíva, pričom bude možné použiť prostriedky z rezervného fondu.

Denný stacionár

Projektová dokumentácia na rekonštrukciu denného stacionára, ktorá je nevyhnutná pre podanie žiadosti na financovanie rekonštrukcie, je dokončená. Ak obec získa finančné prostriedky na rekonštrukciu, bude potrebné hľadať náhradné priestory pre poskytovanie tejto služby, ktoré by spĺňali všetky podmienky podľa platných predpisov. Uvažuje sa o priestoroch v „dolnej škole“ v Zámostí, kde by však boli potrebné stavebné úpravy. V dennom stacionári nastala aj personálna zmena na pozícii vedúcej, keďže Mgr. Renáta Liptaiová od 1. novembra 2023 odchádza. Na pozíciu vedúceho/vedúcej denného stacionára bolo vyhlásené výberové konanie.

Informačný systém v obci

V rámci dotácie z projektu Miestnej akčnej skupiny Chopok-juh boli okrem chodníka na Ulici SNP realizované aj smerové tabule v obci. Bolo osadených sedem stĺpov so 60 smerovými tabuľkami. Ďalšie tabuľky bude prípadne možné v budúcnosti doplniť z vlastných zdrojov.

Potreba zabezpečenia dotriedňovacej linky

Po novelizácii zákona o odpadoch bude povinnosťou oddelenie pevných častí komunálneho odpadu od biologicky rozložiteľného odpadu na skládke. Pre splnenie tejto zákonnej povinnosti sa obec mikroregiónu plánujú zapojiť do výzvy na získanie finančných prostriedkov na zabezpečenie dotriedňovacej linky na skládke Sekológ.

Verejná súťaž na obecné poľnohospodárske pozemky

V regionálnej tlačí MY Horehronie, na úradnej tabuli aj na webových stránkach obce bola vyhlásená Obchodná verejná súťaž na obecné poľnohospodárske pozemky. Tiež boli zverejnené podmienky priameho predaja cisternového vozidla V3S. Ponu bolo možné doručiť do 8. novembra 2023.

Žiadosť školy o dofinancovanie originálnych kompetencií

Spojená škola v Nemeckej požiadala obec o dofinancovanie originálnych kompetencií. Finančné prostriedky sú potrebné najmä na pokrytie miezd a odvodov do konca roka 2023. Požiadavka školy bola vyčíslená vo výške približne 36 000 eur. Úpravou rozpočtu boli financie na originálne kompetencie presunuté z iných položiek. Obecné zastupiteľstvo schválilo dofinancovanie originálnych kompetencií pre školu vo výške 36 088 eur.

Žiadosti o dotovanie voľnočasových organizácií mimo obce
Poslanci prerokovali žiadosť o poskytnutie finančných prostriedkov na rok 2024 organizácii K-CENTRUM, s. r. o., ktorú navštevujú dvaja žiaci do 15 rokov s trvalým pobytom v obci, a žiadosť o poskytnutie finančných prostriedkov pre Centrum voľného času pri Katolíckom gymnáziu Štefana Moysesu na školský rok 2023/2024. Poslanci obecného zastupiteľstva tieto žiadosti neschválili.

Finančný príspevok pre žiakov 1. ročníka

Starosta obce informoval poslancov obecného zastupiteľstva, že v súlade s § 4 VZN č. 2/2020 o poskytovaní finančného príspevku na vzdelávanie a pre mladé talenty bol v školskom roku 2023/2024 poskytnutý prostredníctvom Spojenej školy, Školská 35, Nemecká jednorazový finančný príspevok pri nástupe dieťaťa na povinnú školskú dochádzku deviatim žiakom 1. ročníka, spolu vo výške 270 eur.

Schválenie zámerov predaja majetku

V súvislosti s pripravovaným dobudovaním kanalizácie a rozšírením čističky odpadových vôd obecné zastupiteľstvo schválilo zverejnenie zámeru prevodu majetku obce, a to existujúcej kanalizácie, čističky a pozemkov pod čističkou, pre budúceho investora – Stredoslovenskú vodárenskú spoločnosť, a. s., Banská Bystrica. Na základe tejto skutočnosti zastupiteľstvo schválilo uzatvorenie Zmluvy o podmienkach vzájomnej spolupráce pri zabezpečení naplnenia merateľných ukazovateľov napojenosti producentov odpadových vôd na verejnú kanalizáciu medzi obcami Nemecká – Predajná – Jasenie.

Zásady hospodárenia s majetkom obce

Z dôvodu zmeny zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí s účinnosťou od 1. novembra 2023 bolo potrebné zosúladiť s novelizovaným znením zákona aj zásady hospodárenia s majetkom obce. Poslanec Ing. Juraj Črepp pripravil návrh na základe doterajších zásad hospodárenia a podľa podkladov a vzorov, ktoré boli k dispozícii, s ohľadom na novelizované znenie zákona. Starosta obce zhrnul základné oblasti, ktoré Zásady hospodárenia s majetkom obce Nemecká obsahujú. Doplnil, že aktualizované boli napr. aj finančné limity pre oprávnenie nakladania s majetkom pre starostu obce a správcu majetku obce. Obecné zastupiteľstvo schválilo *Zásady hospodárenia s majetkom obce Nemecká* s účinnosťou od 1. novembra 2023.

Zriadenie termínovaného účtu

Obecné zastupiteľstvo schválilo zriadenie termínovaného účtu s vkladom 250 000 eur na šesť mesiacov v Slovenskej sporiteľni.

Odmena pre kultúrnu komisiu

Poslanci navrhli vyplatiť odmenu komisii kultúry a športu za organizovanie všetkých podujatí v roku 2023, najmä Dní obce Nemecká. Odmena bola navrhnutá vo výške 700 eur brutto, čo predstavuje približne 500 eur netto. Odmena bola vyplatená predsedníčke komisie Milene Grúberovej, ktorá bola poverená sumu prerozdeliť medzi členov komisie.

Katarína Marčoková, Obecný úrad Nemecká

Rozprávková krajina v „hornej škole“ v Zámostí

Obec Nemecká a Oblastná organizácia cestovného ruchu (OOCR) Horehronie počas tohto roka spolupracovali na spoločnom projekte – vytvorení „rozprávkového sveta“ v budove bývalej „hornej“ školy v časti Zámostie. Projekt bol financovaný z prostriedkov obce, z dotácie Ministerstva dopravy SR pre OOCR Horehronie a cez Rozvojovú agentúru Banskobystrického samosprávneho kraja.

Keďže táto budova bola už dlho z veľkej časti nevyužívaná, obec ju dala k dispozícii pre potreby podpory cestovného ruchu v subdestinácii Dolné Horehronie, ale aj celom regióne. Po zvážení možností a na základe skúseností z iných obcí sme sa spoločne s pracovníkmi OOCR Horehronie dohodli na postupnom pretvorení týchto priestorov na „rozprávkovú krajinu“. Každá miestnosť by sa mala postupne zmeniť na malý rozprávkový svet s osobitnou tematikou.

Ako prvá bola prerobená miestnosť na poschodí, kde na rozlohe približne 50 m² vznikla fantazijná krajina inšpirovaná známym príbehom Avatar. Celý priestor sa zmenil na skalnú krajinu s rastlinami a lianami. Ústrednou časťou celej miestnosti je postava Avatara na skale, na ktorú sa návštevníci budú môcť vyšplhať. V priestore sú zakomponované interaktívne rastliny a prvky, ktoré menia svoju svetelnosť podľa pohybu divákov. Najväčšou svetelnou inštaláciou je strom so svetelnými lianami, ktorých sa diváci môžu dotýkať. Celé prostredie je zahalené šerom, aby čo najviac vynikli svetelné inštalácie a aby návštevníci mali pocit, akoby sa ocitli vo fantazijnom

svete plnom rozprávkových rastlín a tvorov, ktorý je navyše umocnený zvukmi tajomnej hudby.

Oficiálne otvorenie prvej časti „rozprávkového sveta“ bude v decembri, o otvorení pre verejnosť a o možnosti návštevy tejto novej atrakcie v našej obci budeme občanov informovať.

*Alexandra Barlová, Obecný úrad Nemecká
Zdroj foto: autorka*

Mikuláš

V sobotu 9. decembra sa v našej dedine objavil Mikuláš. A nie jeden, rovno traja deduškovia prišli aj so svojimi pomocníkmi – s čertami a anjelmi, aby navštívili deti v ich príbytkoch. Tie sa z ich návštevy veľmi tešili. Niekde sa na tvárach objavili slzy, strach, ale radosť z darčeka nakoniec zvíťazila. Mikuláš si vypočul krásne básničky, pesničky aj prísľub, že celý rok budú poslúchať. Pekne ho privítali koláčmi a niektoré deti pre neho pripravili aj pekné vlastnoručne vyrobené darčeky.

Ďakujeme Mikulášom, čertom aj anjelikom, že si našli čas a prišli rozniesť vyše sto balíčkov. Na stretnutie s Mikulášom sa tešíme zase o rok.

*Milena Grúberová
Zdroj foto: Zuzana Kováčová Švecová*

Spojená škola v Nemeckej

Oslávili sme spolu 50!

Školský rok 2022/2023 bol výnimočný. Nielen tým, že základná škola v Nemeckej dostala nové meno Spojená škola a založila svoju ZUŠ-ku. Bol to rok slávania 50. výročia jej vzniku. Na jednom mieste práve v tento školský rok pôsobili dve základné umelecké školy, ktoré na chvíľu spojili svoje sily. Pri príležitosti osláv tohto jubilea svoju šikovnosť prezentovali žiaci oboch základných umeleckých škôl: žiaci výtvarného, hudobného a tanečného odboru Základnej umeleckej školy v Brusne a žiaci výtvarného, hudobného a dramatického odboru základnej umeleckej školy v Spojenej škole v Nemeckej.

V júnovom kultúrnom programe sme mali tú česť pozrieť sa na školu ako na dievčatko, ktoré pred našimi očami postupne rástlo. Cez vystúpenie škôlkarov plné farieb, pohybu a magickej hudby sme sa preniesli do útleho veku tohto dievčatka, v ktorom objavovalo okolitý svet. Deti prvého stupňa reprezentovali roky nadobúdania prvých dôležitých poznatkov a priateľstiev. Vďaka deťom druhého stupňa sme si priblížili obdobie dozrievania, rastu a obohatenia jeho záujmov až do veku, keď oslávilo 50 rokov. Popri príbehu rastúceho dievčaťa nás obrazová prezentácia preniesla cez fotografie do čias minulých. Zažili sme až neobyčajný pohľad na výstavbu budovy mládeže a prečítali sme si neskutočné množstvo mien pánov učiteľov a pani učiteľiek, rovnako nepedagogických pracovníkov a pedagógov vo vedení školy. Sme veľmi radi, že mnohí z nich sedeli medzi pozvanými hosťami v hľadisku a s láskou hľadeli na generáciu, ktorá aktuálne sprevádza, tvorí, obohacuje a živí naše spoločné dielo – školu v Nemeckej.

Poctu jubilujúcej škole sme vzdali naozaj veľkolepo. V programe odprezentovali svoje osobné hudobné nadanie Palko Oller, Lukáš Kuna aj Šimon Šesták, v ktorých podaní zazneli krásne klavírne aj gitarové skladby. Celý program režíroval Matej Vaník a scenár pre moderátorov mala v rukách Zuzana Vaníková. Dejom nás sprevádzali šikovní moderátori Zuzana Cimermanová a Tomáš Náther. Žiaci pod vedením triednych učiteľov materskej a základnej školy nacvičili veľmi pekný a rôznorodý program. Pani učiteľky prvého stupňa prostredníctvom svojich žiakov predviedli spartakiádu a videli sme aj mnohé veselé tanečné čísla. Nechýbal program, v ktorom predstavili svoje zručnosti divadelníci a mladí speváci zo základnej umeleckej školy Akadémie Gioia. Na záver sa symbolicky do deja zapojila aj pani riaditeľka školy. Doniesla tretiu ružu, ktorá s ďalšími dvomi symbolizovala jednak znak obce Nemecká, jednak bola symbolom vďaky obetiam fašizmu a tiež symbolom poďakovania všetkým ľuďom, ktorí päťdesiat rokov v škole pôsobili, formovali ju aj celé generácie detí tým, že im odovzdali všetok svoj um a energiu.

Tento slávnosti predchádzali dôkladné prípravy. Nielen vedenie školy, nepedagogickí pracovníci a vyučujúci mali rozdelené povinnosti. Do príprav sa aktívne zapojili aj žiaci výtvarného odboru oboch ZUŠ-iek. Okrem výzdoby školy a priestorov pre kultúrny program výtvarníci pripravili zábavné aktivity pre deti a rodičov. Každý mladý výtvarník sa dostal do roly animátora či učiteľa, zariadil si stanovište, kde viedol zaujímavé aktivity v duchu hesla „učíme sa hravo“. Triedy a chodby tak navštívili bývalí žiaci – rodičia a starí rodičia súčasných žiakov, aby si zaspomínali na školu, súčasne sa zabavili a pozreli sa, ako sa dnes dá učiť hrou. V hudobnej miestnosti si rodičia aj deti mohli zahrať podľa farebných nôt na xylofón i bubny. Melódie zazneli aj vďaka skákaniam po špeciálnej klavírovej podložke. Stanovište astronómie a astrológie bolo vybavené teleskopom a stavebnicou, z ktorej bolo možné stavať rôzne súhvezdia. V triede predstavujúcej fyziku, techniku a matematiku čakali rôzne hry a stavebnice, ktoré overili postreh, um i zručnosti detí aj rodičov.

Modely zapojenia elektrických obvodov vysvetľovali fyzikálne javy ako tlak a sila, deti s rodičmi nimi mohli manipulovať ako ozajstní vedci. Chemické pomôcky i kúzelnícke stanovište vyskúšali tí, ktorí obdivujú záhady a pokusy. Na svoje si prišli aj fanúšikovia biológie a prírodovedy, tu žiakov čakal model ľudského tela, puzzle, skladačky a doplnovačky. Milovníci zeme-pisu a geografie nahliadli do máp, vypočítali súradnice a zahrali sa spoločenské hry o slovenských hradoch a zámkoch. Nezabudli sme ani na jazykovú triedu, tam bolo možné overiť si preklad hravého textu do angličtiny, zahrať si pexeso i puzzle, vyriešiť rôzne doplnovačky a krížovky. Nechýbala ani slovenčina, tvorba príbehov, básní a rozprávkové hádanky. Športovú zdatnosť overilo stanovište s brámkami, loptami, hokejkami a so švihadlami. Nakoniec si deti s rodičmi mohli spoločnými silami zhotoviť malý výrobok na pamiatku vo výtvarnom ateliéri, kde ich čakalo aj maľovanie na nechty a na tvár. Na každom stanovišti deti získali pečiatku do špeciálnych žiackych knižiek a za získané pečiatky dostali sladkú odmenu. Túto oslavu si tak príjemne užili malí aj veľkí, vystupujúci, ale aj tí, ktorí sa pred publikum nedostali. Všetkým patrí veľká vďaka za spoluprácu aj účasť. Za poskytnutie pomôcok ďakujem všetkým kolegyňam, ktoré sa podieľali na tejto akcii.

A s ďakovaniami pokračujem. Týmto podujatím sa zároveň ZUŠ v Brusne rozlúčila so svojím dlhoročným pôsobením na elokovanom pracovisku na území školy v Nemeckej. Mám tú česť srdečne poďakovať pani riaditeľke Ľubici Czipelovej, DiS. art., za založenie umeleckých odborov v obci Nemecká, za dlhoročné odovzdávanie skúseností a vzdelávanie, za vzácne

kultúrne obohatenie detí a ich rodičov v Nemeckej a na jej okolí. Rovnako veľké poďakovanie patrí aj pedagógom a mojim kolegom, ktorí tu vyučovali a svojou odbornosťou a charizmatickou osobnosťou formovali svojich žiakov krok za krokom od začiatkov až k ich umeleckým úspechom. Prvou vyučujúcou školského roku 2007/2008 bola Mgr. Ivana Košťalová, rodená Peková, ktorá bola absolventkou hudobného odboru ZUŠ v Brusne. Po ukončení vysokoškolského štúdia sa vrátila do školy a stala sa prvou a veľmi populárnou učiteľkou hudobného, tanečného a literárno-dramatického odboru. Za 16 rokov sa na elokovanom pracovisku v Nemeckej vystriedalo veľmi veľa učiteľov, ktorí jednak zastupovali počas materských a rodičovských dovolení mladé pani učiteľky, jednak kvalifikovane vyučovali spev, hru na klavír, akordeón, husle, gitaru či rôzne dychové nástroje. Poďakovanie teda patrí Mgr. Zuzane Kučerárovej, DiS. art., Štefanovi Kovalíčkovi, Michalovi Uhríkovi, Zuzane Müllerovej, DiS. art., Bc. Branislavovi Jakubisovi, Mgr. art. Matejovi Novotníkovi, DiS. art., Mgr. art. Samire Hammadovej, Mgr. Nadi Kurbatovej, Ingrid Vlčkovej, DiS. art., Mgr. art. Tatiane Bobekovej, DiS. art., Mgr. Zuzane Borisovej, Eve

Juhošovej, Mgr. Mirke Vasiľovej, Mgr. Andrejovi Staňovi, Barbore Valentovej, Mgr. Ivete Holomančinovej, PaedDr. Dagmar Hornáčkovej, Mgr. art. Patrícii Schwarzovej, DiS. art., Mgr. art. Dane Turanskej, ArtD., Mgr. Nikole Lebcovej, Silvii Martínkovej, DiS. art., Lenke Bérešovej, DiS. art., Alexandre Jedínkovej, DiS. art., Bc. Anne Sojkovej, DiS. art., Mgr. Marianne Riapošovej, Kristíne Krnáčovej, DiS. art., Lenke Borkovej, DiS. art., Mgr. art. Jane Klimekovej, DiS. art. Mnohí z nich odprevadili svojich žiakov a absolventov na stredné umelecké školy a do novovzniknutej základnej umeleckej školy v Spojenej škole v Nemeckej.

Zároveň ďakujeme rodičom detí, že podporovali elokované pracovisko ZUŠ v Brusne a zverili svoje deti do rúk odborníkov, ktorí svoju prácu vykonávali s nadšením a láskou. Pevne veríme, že sa im toľko starostlivosti dostane aj v rukách nových pedagógov.

*Ivica Handlovská, vyučujúca výtvarného odboru
Zdroj foto: autorka*

Jednota dôchodcov Slovenska v Nemeckej

■ Neskorá jeseň a začiatok zimy sa niesli v znamení októbra – Mesiaca úcty k starším. Breznianska okresná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS) pri tejto príležitosti usporiadala slávnostné posedenie s kultúrnym programom v reštaurácii Omega v Brezne. Na tomto podujatí boli odovzdané ocenenia členom jednoty za okres Brezno. Z našej základnej organizácie

sa zúčastnilo desať členov. Vyznamenanie 3. stupňa za príkladnú a obetavú prácu v JDS bolo udelené trom našim členom, a to Veronike Bakošovej, Ing. Pavlovi Blaškovanovi a Jánovi Sojakovi. Ďakovný list za reprezentáciu v prednese prózy a poézie na okresných, krajských a celoslovenských súťažiach si prevzala Mária Čižmárová. Pri tejto príležitosti udelila Okresná organizácia JDS Brezno ďakovný list nášmu starostovi Branislavovi Čižmárikovi za aktívnu pomoc pri organizovaní našich akcií a okresných podujatí usporadúvaných v našej obci.

Ďalšou významnou akciou pri príležitosti Mesiaca úcty k starším bolo slávnostné posedenie, ktoré organizovala krajská organizácia JDS v reštaurácii Centrum vo Zvolene. Na tomto podujatí sa zúčastnili štyria naši členovia. Pri chutnej večeri a dobrej hudbe sme sa zabavili a zoznámili s ďalšími členmi jednoty z Banskobystrického kraja.

Dňa 18. decembra sme si v príjemnej atmosfére posedeli a zaspomínali pri vianočnej kapustnici v bývalej „dolnej“ škole v Zámostí. Všetkým našim členom prajem šťastné, veselé a pokojné Vianoce a do nového roku veľa zdravia a pokoja v rodinách.

*Ján Sojak,
predseda ZO JDS Nemecká*

Členovia Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska v Nemeckej na stretnutí v Brezne
Zdroj foto: autor

Dobrovoľný hasičský zbor v Nemeckej

Úspechy našich mladých hasičov v Osrblí

Jesenné kolo hry Plameň v Osrblí otestovalo zručnosti mladých hasičov. Toto napínavé hasičské podujatie sa konalo 8. októbra v krásnom prostredí tamojšieho Národného biatlonového centra. Súťaž, ktorej cieľom bolo otestovať nielen fyzickú, ale aj taktickú zdatnosť mladých hasičských tímov prilákala do tejto malebnej oblasti mnoho zúčastnených a divákov. Počas niekoľkokilometrového behu sa mladí účastníci stretli s viacerými náročnými disciplínami, ktoré testovali ich fyzickú kondíciu a zručnosti potrebné v hasičskej práci. Od vykonávania športových aktivít neodradilo hasičskú mládež ani veterné októbrové počasie. Naš detský kolektív mladých hasičov na tejto súťaži, samozrejme, nesmel chýbať. Našu obec a dobrovoľný hasičský zbor tu reprezentovalo päť súťažných tímov v rôznych kategóriách.

Prvou disciplínou bolo určovanie vecných hasičských prostriedkov. Tímy museli v čo najkratšom čase identifikovať a správne označiť rôzne hasičské vybavenie. Táto úloha zahŕňala nielen znalosť jednotlivých nástrojov, ale aj schopnosť rýchlo a presne reagovať. Beh po lavičke vniesol do súťaže dynamiku, mladí hasiči zručne, rýchlo a bez straty rovnováhy prekonávali prekážky v podobe lavičiek. Prekonanie vodnej bariéry si vyžadovalo nielen silu a odvahu, ale aj schopnosť rýchlo a efektívne prejsť cez „vodný tok“. Práca s prenosnou ručnou striekačkou bola ďalšou náročnou disciplínou, kde tímy museli demonštrovať schopnosť

správne ovládať a riadiť hasiaci prístroj. Presnosť a cielavedomosť v súťaži mladí hasiči prejavili, keď museli zasiahnuť stanovený cieľ s využitím techniky hádzania granátu. Lezenie po lane predstavovalo fyzicky náročnú úlohu, ktorá kombinovala silu, obratnosť a vytrvalosť. Ukazovanie optických hasičských signálov testovalo schopnosť tímov komunikovať a súčasne správne interpretovať jednotlivé signály.

Pestrosť súťaže ovplyvnili aj disciplíny, ktoré sa nemerali časom. Zdravotná príprava ukázala dôležitosť rýchlej a účinnej prvej pomoci v náročných situáciách. Zhadzovanie kolkov pomocou hasičskej hadice zase testovalo precíznosť a kontrolu pri použití hasičského vybavenia. Strelba zo vzduchovky vniesla do súťaže zábavný prvok, mladí hasiči v nej mohli demonštrovať svoje strelecké schopnosti.

No a ako sme sa umiestnili? Posúďte sami.

Staršie dievčatá obhájili svoje minulé ročné 1. miesto a znova získali Putovný pohár Územnej organizácie Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR Brezno (Timea Košťalová, Nina Schüsserová, Veronika Šovčíková, Emma Dunajská a Julka Lokšová).

Mladšie dievčatá, ktoré boli prvýkrát na trati takéhoto typu, si vo svojej kategórii vybojovali 2. miesto (Natália Chváliková, Vivien Laurincová, Stelka Simanová, Karolínka Štajerová a Viktorka Potančoková).

Starší chlapci taktiež nezaháľali a prebojovali sa na krásne 3. miesto (Jakub Lokša, Ondrej Bartoš, Jozef Pocklan, Filip Pavlovský a Samuel Kotlár).

Mladší chlapci A sa umiestnili vo svojej kategórii na 2. mieste (Oliver Dzurman, Marek Klibány, Jerguš Rojík, Roman Rojík a Adrián Daxner).

Mladší chlapci B sa umiestnili tesne za nimi na 3. mieste (Alex Mócik, Tobias Vančo, Ivan Bartoš, Teodor Berky a Jakub Kotlár).

S veľkou hrdosťou môžem prehlásiť, že náš detský kolektív nás opäť prekvapil. Patrí mu naša vďaka. Osobne sa chcem poďakovať Tomášovi Pavelkovi, Patrikovi Horváthovi a Markusovi Bátovskému, ktorí si spoločne s tými najmenšími odbehli pripravenú trať, keďže to boli ich prvé branho-hasičské preteky. Naša vďaka patrí členom výboru Územnej organizácie DPO SR Brezno, ktorí sa podieľali na organizácii súťaže, členom DHZ Osrblie a predstaviteľom Národného biatlonového centra v Osrblí za poskytnutý areál.

Pavel Marčok, predseda DHZ Nemecká

Zdroj foto: autor

Dobrovoľný hasičský zbor Nemecká Vás srdečne pozýva na **8. HASIČSKÝ PLES**

27. JANUÁR 2024

18.00 HOD.

ESTRÁDNA SÁLA KD PODBREZOVÁ

K TANCU ZAHRÁ HUDOBNÁ SKUPINA OBZOR
A ĽUDOVÁ HUDBA ČEREŠIENKA

Tešíme sa na Vás...

Katarína Marčoková 0915 837 098

Pavel Marčok 0915 506 221

Blíži sa naša storočnica

■ Vážení členovia a priaznivci dobrovoľného hasičstva v Nemeckej, o niekoľko dní vstupujeme do roku plného významných jubileí. Jedno z nich patrí našej organizácii, dobrovoľnému hasičskému zboru, ktorý práve budúci rok oslavuje úctyhodné 100. výročie svojho založenia. Je to rok, ktorý nám dáva príležitosť spoločne sa pozrieť do minulosti a oceniť všetky tie desaťročia oddanej služby, odvahy a obetavosti našich dobrovoľných hasičov. Pri príležitosti „storočnice“ je potrebný pohľad dozadu, aby sme ocenili prínos všetkých, ktorí sa podieľali na budovaní našej organizácie. Od tých, ktorí položili základy, po súčasných dobrovoľných hasičov, ktorí s odhodlaním a oddanosťou pokračujú v začatej tradícii. Okrem osláv a spomínaní na minulosť je však dôležité pozerieť sa dopredu. Budúcoročný jubilejný rok nám bude pripomínať, že naša práca nie je len o hasení ohňa. Je to aj o spoločenstve, jednote a obetovaní sa pre blaho druhých.

V našom takmer storočnom putovaní sme prešli nielen úspechmi a radostnými chvíľami, ale aj obdobiami výziev a skúšok. Ako každá rodina, aj dobrovoľný hasičský zbor zažil

svoje turbulentné okamihy. V hasičskom zbore sme si vedomí, že spolupráca a vzájomná dôvera sú kľúčové pre našu efektívnu prácu. Aj keď sa občas stretávame s názorovými rozdielmi alebo výzvami v komunikácii, vždy sme boli schopní tieto prekážky prekonať. V minulosti nás podobné situácie len posilnili a poskytli nám príležitosť učiť sa od seba navzájom. Sme tu jeden pre druhého nielen v momente, keď horí oheň, ale aj v tých menej viditeľných chvíľach, keď musíme podporiť svojich kolegov v osobných výzvach alebo náročných rozhodnutiach. Vzájomná podpora vytvára pevný základ pre náš spoločný úspech.

Všetkým našim členom, podporovateľom, sponzorom, pracovníkom Obecného úradu v Nemeckej a v neposlednom rade aj čitateľom Noviniek spod Hradiska prajem krásne a pokojné Vianoce a šťastný nový rok. Nech je plný lásky, radosti a splnených snov.

Ďakujeme vám za vašu podporu.

Pavel Marčok, predseda DHZ Nemecká

„Povstalecké“ hroby na našom cintoríne

■ Začiatkom januára 1945 našli v nemečianskej vápenke smrť stovky ľudí, ktorých prenasledovali nemecké okupačné jednotky. Do Nemeckej ich privádzali z bansko-bystrickej väznice. Z miestnych obyvateľov boli medzi nimi len dve osoby – železiarsky robotník Juraj Majer, predseda nemečianskeho revolučného národného výboru, a obuvník Ján Slobodník, ktorý robil spojku partizánom. Popol z tiel obetí spálených vo vápenke odplavili vody Hrona.

Na území našej obce však počas druhej svetovej vojny zahynuli aj dvaja ďalší bojovníci proti fašizmu. Prvým z nich bol Jozef Krigovský, 31-ročný rodák zo Spišskej Belej. Archívne pramene uvádzajú, že tento slovenský vojak, desiatnik v zálohe, bol zastrelený 26. októbra 1944, teda v období, keď sa nemeckým vojskám podarilo potlačiť povstanie slovenskej armády a odzbrojiť ju. Jeho hrob na nemečianskom cintoríne má číslo 340, nachádza sa na okraji blízko vstupnej bránky. Je označený železným krížikom aj tabuľkou s menom pochovaného. Ako som sa dozvedel na obecnom úrade, jeho potomkovia hrob pravidelne navštevujú. Na jeho údržbe sa podieľali (alebo dosiaľ podieľajú) niektorí naši občania. Za akých okolností a kde presne tento vojak zahynul, to nevieme.

Druhým padlým bol mladý 23-ročný partizán Jozef Guba z Veľkých Uheriec, ktorý sa v decembri 1944 skrýval v dome rodiny Schnírerovcov v dnešnej Partizánskej ulici. (Podrobne sme o jeho osude písali v *Novinkách spod Hradiska* č. 4 v roku 2020.) Nemeckí vojaci ho po vypálení tejto ulice zaistili, pretože nemal doklady. Zastrelili ho pri pokuse o útek v centre Nemeckej dňa 30. decembra 1944. Aj on bol s najväčšou pravdepodobnosťou pochovaný na nemečianskom cintoríne (v obecnej kronike sa uvádza, že zakrátko po smrti ho bola na jeho hrobe oplakať jeho matka). Presné miesto pochovania však nepoznáme.

Dočasne boli na cintoríne v Nemeckej pochované aj telá Viľama Schwarczsa, jeho nevesty Heleny a päťmesačného vnuka.

*Hrob povstaleckého vojaka Jozefa Krigovského na nemečianskom cintoríne
Foto: Martin Lokša*

*Helena Schwarczová, jedna z obetí zavraždených v blízkosti vápenky
Zdroj foto: publikácia Gavrila Gryzlova
Gardistické inferno*

Išlo o židovskú rodinu z Prešova, ktorá sa ukrývala v osade u Halgašov v Dubovej. Nacistickí vojaci ich 2. decembra 1944 pri prepade samoty zajali a na druhý deň zastrelili neďaleko vápenky. Ich telá narýchlo zahrabali do blízkych kráterov, ktoré ostali po bombardovaní dubovskej rafinérie. Po oslobodení ich obec dala pochovať na nemečianskom cintoríne, zakrátko však boli ich pozostatky identifikované príbuznými, ktorí prežili, a prenesené z Nemeckej na iné miesto.

Od týchto udalostí uplynulo už takmer osemdesiat rokov. Ak by sa však medzi našimi občanmi našiel niekto, kto o týchto vojnových obetiach niečo vie, budem rád, ak dá o sebe vedieť. Zaujímavá môže byť akákoľvek súvislosť alebo detail.

Martin Lokša

Peter Urban a jeho Povesti z Pohronia

■ Keď som sa ako študent strednej a vysokej školy začal zaujímať o tradičnú kultúru našej obce, veľa času som trávil v rozhovoroch so staršími ľuďmi. Popri spomínaní na život v minulosti sa rozpomenuli aj na príbehy, ktoré poznali od svojich predkov. Odohrávali sa v našich dedinách, v Nemeckej, Dubovej i v Zámostí, v okolitých horách, dolinách či pri Hrone. Okrem obyčajných ľudí v nich vystupovali nadprirodzené bytosti, ako bosorky, lesné žienky alebo svetlonosi. Až neskôr som si uvedomil, že išlo o miestne povesti, z ktorých mnohé v priebehu 20. storočia odišli spolu s ľuďmi, ktorí si ich kedysi rozprávali. Týchto príbehov z našej lokality sa mi podarilo zaznamenať len niekoľko. Všetky som sa pokúsil spracovať a následne sme ich

zvykli uverejňovať vo vianočnom čísle našich noviniek (*O tetke, čo šla na roráty* v roku 2015, *Ako ujšok Filovie utekal pred strigami* v roku 2016, *„Na Luciu nič požičati neslobodno...“* v roku 2017). Materiál sa mi však vyčerpal, preto som sa rozhodol siahnuť po inom autorovi.

Zbieraním a spracúvaním povestových námetov zo stredného Slovenska sa zaoberá aj profesor Peter Urban. Je rodákom z Brezna a popri profesii zoológa, ekológa a vysokoškolského pedagóga sa venuje aj literatúre. V roku 2011 vydal knihu pod názvom *Povesti z Pohronia*. Medzi inými sa v nej nachádza aj jeden príbeh z bezprostredného okolia našej obce nazvaný *Predajnianske víly*.

Martin Lokša

Predajnianske víly

■ Ej, či len bývali v Predajnej vychýrené trhy. Každú stredu sa na námestíčku zišli predávajúci zblízka i zďaleka. Nechýbali na ňom chýrni pohronskí čipkári, nielen z Predajnej, ale aj z okolitých dedín, Jasenia, Nemeckej, zo Zámostia, ktorí svoj tovar neponúkali iba na Horehroní, ale putovali s ním po širom svete. A tak ich bolo oveľa viacej mimo domu ako doma. Nie nadarmo sa vravievalo, že vtedy bude súdny deň, keď v Gemeri všetci Ratkovci, v Nitre všetci Brezováci, v Turci všetci šefraníci, v Orave plátneníci a vo Zvolene čipkári na Vianoce budú doma. Vedľa nich ponúkali svoj tovar ostatní predávajúci, preto sa vedľa krpčov a čižiem nachádzali tkané koberce, vedľa nich zase oštiepky a tak to šlo celým námestíčkom.

Popoludní sa už väčšina z nich rýchlo balila a v Predajnej ostali okrem domácich iba trhovníci, čo sa nemuseli navracieť domov popri Hrone. Tí, ktorých cesta viedla popri rieke, či už proti jej toku, smerom na Brezno, alebo po toku, na Lupču a Banskú Bystricu, sa večerom báli ísť domov. Práve pri Predajnej sa neďaleko Hrona zjavovali víly. Boli to duše nešťastných diev z okolia, ktoré umreli medzi ohláškami a sobášom. Z ničoho nič sa ich objavilo na ceste zo desať-dvanásť a všetky mali chuť tancovať. Akoby si chceli vynahradiť tance na svadbe, o ktoré ich pripravila smrť. Beda však takému človeku, ktorého si vzali do parády. Toho, nešťastníka nešťastného, utancovali, až kým dušu nevyplú.

Mnohí predávajúci i kupujúci sa preto zvykli vydať na cestu ešte za vidna. Lebo podvečerné šero, keď sa slnko klonilo za obzor, a noc, čo nastala hneď po ňom, patrili vílam. Vtedy vraj v húštinách na brehu rieky striehli na vhodných tanečníkov.

Vari najnešťastnejším z prítomnosti víl bol predajnianský krčmár. Hostia sa mu zakaždým akosi rýchlo rozutekali, oldomáše, lebo bez nich sa nedá ani kúpiť, ani predáť, raz-dva vybavili a vypili, ba nestihli vzniknúť ani škriepky, hádky či občasnú bitku, neodmysliteľne patriace ku každej poriadnej krčme. Nuž a keď neboli hádky, tak nebol ani dôvod na pomenenie sa a patričné zapitie tejto významnej udalosti. Preto sa krčmárovi mešec počas jarmokov nestihol naplniť podľa jeho predstáv a očakávaní. Zakaždým, keď rátať tržbu, sa celý červený a napaprčený ako čert zlostne zastrájal, že si to s vílami vybaví. Lež ostalo iba pri siláckych rečiach. Báľ sa on veru vybrať k rieke, čo ako ho víly hnevali a strpčovali mu jeho krčmársky život a kšeft. Dobré on vedel, ako nedobre tam mnohí skončili.

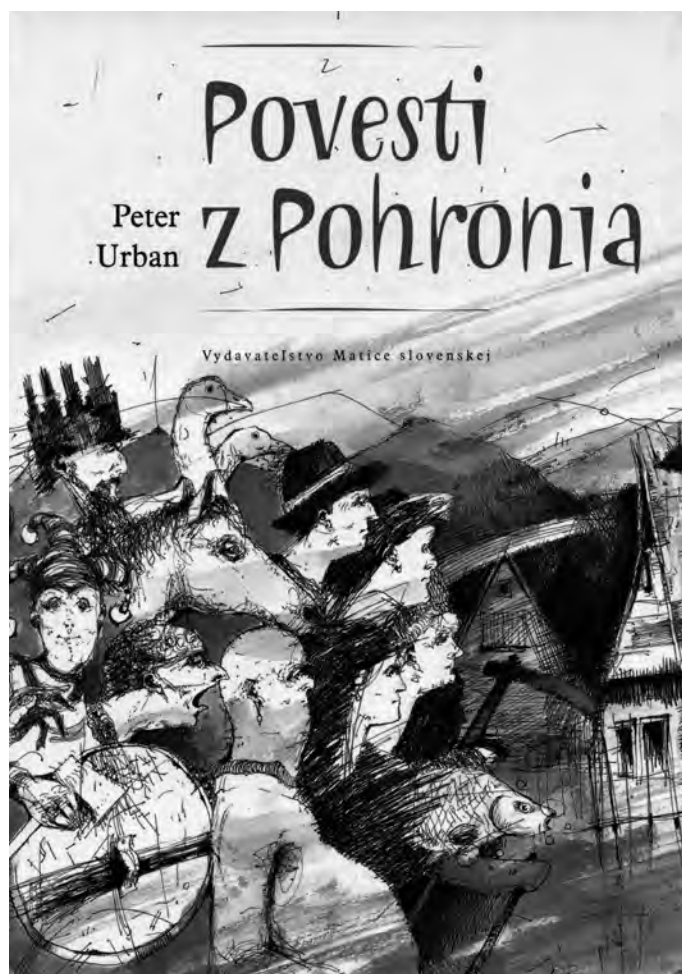
Počas jedného jarmoku sa v Predajnej zdržal Mišo Kováčik z Krámu. Dobré popredal a ešte lepšie nakúpil. Nuž a taký úspešný deň sa oplatí poriadne osláviť a trochu zapíť. Preto sa v krčme so známymi porozprával, niečo vypil a ani si nevšimol, že im krčmár, konečne cítiac dobrú tržbu, pálenku aj sám od seba, bez objednania nosil. Lež Mišovi to nevadilo. Cestu domov poznal a alkohol ho natoľko posmелil, že z víl nemal žiaden strach. Pobral sa, až keď sa známi, jeden po druhom, vytratili. Bola už tma ani v rohu, keď sa s krčmárovou pomocou na kozlík voza horko-ťažko vyteperil.

– Neostaneš do rána? – opýtal sa ho krčmár, keď videl, v akom stave sa poberá. – Naozaj chceš ísť proti noci?

– Lepšie byť u nás, na Handľoch, už tejto noci, ako sa tam až zajtra napoludnie dostať, – odvetil Mišo. – Mám ja doma čo robiť.

– Nuž tak teda šťastlivo! – vyprevadil ho krčmár.

Jesenné večery už veru na Horehroní bývajú poriadne studené a od Hrona sa navyše zvykne do okolia plaziť sychravý chlad. Častokrát ruka v ruke s rovnako nepríjemnou hmlou. Mišo, ktorému začala byť zima, si preto na seba hodil zo dve staršie široké slovenské košeľe a ešte sa zababušil do starej hune. V príjemnom teple mu čoskoro začali oči klipkať a oťažena hlava padať. Kone šli samy a tak onedlho zaspal. Sám s úsmevom tvrdieval, že kto sa napije, ten aj dobre spí. Nuž a ten, kto spí, nehreší, preto ten, kto pije, vlastne ani nehreší. A tak mal zámienku, aby si mohol vypíť.

Prebral sa však po chvíli, keď niekto zatriasol vozom. Ospalo otvoril oči a všimol si, že vôkol neho na ceste sa krútia víly. Rozospatý a pálenkou posmelený im však nevenoval pozornosť. Po dlhom trhu chcel byť čo najskôr doma, a tak len zvolal na kone:

– Hí. Hijó! Hijó, Pejo! Hijó, Orech!

Lež kone nič. Stáli na hradskej, zlostne odfrkovali, ale ani sa nepohli.

– Čo ste hluché?! Hijó! – zvolal hlasnejšie a pomykal liacami.

Kone však stále stáli.

Vtedy začal šípíť zradu. A uvedomil si, že s vílami nie sú žiadne špázy.

Dve z nich sa, pomaličky tancujúc, pobrali k nemu.

– No, – vzdychol si a razom vytriezvel. – Teraz si ma vezmú do parády! Už je so mnou amen!

Jeho odvaha bola razom preč. Zbledol a celý sa roztriasol. Krvi by sa v ňom nebol nik dorezal.

Víly ho chceli chytiť za ruky a vytiahnuť z voza. Nahmatali však široké rukávy košiel. Každá držala po dva rukávy a Mišo, celý vydesený, ešte mával svojimi rukami.

– Stojte, sestričky! – zvolala jedna z víl, čo ostali na ceste pred vozom. – Toto veru nie je obyčajný chasník. Jeden človek a tri páry rúk! Preto mu radšej dajme pokoj!

Len čo to dopovedala, všetky víly sa stratili.

Oj, či si len Mišo vydýchol! Celou cestou už oči nezatvoril, ba aj doma zaspal až na tretiu noc, čo sa báľ, že si víly po neho predsa len prídu.

Od tých čias vraj víly pri Predajnej už nikto nevidel a Mišo Kováčik sa pohárika ani nedotkol.

Čierťaž na Šajbe

Týždeň pred Vianocami vycestovali naši folkloristi z Čierťaže na Strelníky. Tamojšia folklórna skupina Šajbania v sobotu 16. decembra pripravila pre obyvateľov svojej obce predvianočný program, na ktorom sa podieľali členovia oboch kolektívov. Podobné spoločné podujatie sme v tamojšom kultúrnom dome zrealizovali aj pred siedmimi rokmi. Na „Šajbe“ sme sa cítili výborne – ako vždy, keď zavítame do tejto horskej dediny. Nálada v publiku bola srdečná a z vystúpenia sme mali dobrý pocit, ktorý je pre nás veľmi dôležitý. Domáci Šajbania sa na začiatku predstavili so scénkou z páračiek. My sme v druhej časti programu okrem iného uviedli naše koledy a hru o svätej Dorote. Teší nás, že s nami účinkovalo aj viacero mladých členov. V závere sme si s domácimi zaspievali vianočné piesne z evanjelického

spevníka. Obe skupiny – Čierťaž aj Šajbanov – sprevádzala ľudová hudba Nátura z Čierneho Balogu.

Lúčili sme sa dlho a najsilnejší moment pre mňa osobne nastal, keď najstaršia účinkujúca teta z domácej skupiny pri odchode začala – už na schodoch – spievať clivú šajbiansku pieseň zo svojej mladosti. Pripojili sme sa k nej všetci, ktorí sme túto pieseň poznali.

Domácej folklórnej skupine Šajbania ďakujeme za srdečné prijatie, pohostenie a hlavne za možnosť stráviť spolu niekoľko hodín pri speve a hudbe, ktorá nás spája a – pevne verím – zároveň aj robí lepšími.

Martin Lokša

Foto: Juraj Čief

Pozdrav z denného stacionára

S koncom novembra k nám zavítal nádherný čas adventu. Obdobie stíšenia sa, duchovnej prípravy na privítanie Božieho dieťaťa. Nesie so sebou zázrak srdečnosti, vzájomného uvedomenia si pravých hodnôt v našom živote a sily bezpodmienečnej lásky. Takúto lásku zažívame aj v dennom stacionári nielen prostredníctvom klientov a personálu, ale aj obecného úradu, ktorý

nás poctil svojou prítomnosťou v prestrojení za Mikuláša a jeho družinu. Priniesli nám praktické darčeka a spestrili nám tak veselosťou a zábavou tieto zimné dni. My sme „na oplátku“ predstavili naše nové tance a divadielka. Starší klienti si nacvičili divadielko O dvanástich mesiačikoch a tanec v sede „Srdcový“, mladí dospelí zahrli divadielko O červenej čiapočke a zatanco-

vali tanec na pieseň od Mariah Carey. Celé mikulášske posedenie bolo pre nás hodnotné aj preto, že si nás niekto všimol a venoval nám svoj čas. Kiežby aj ostatní dôchodcovia v našej dedine mohli s nami zažívať radosti, o ktoré v stacionári nie je núdza. Všetci klienti denného stacionára všetkým čitateľom prajú príjemné, láskyplné, požehnané vianočné sviatky a v novom roku veľa úspešných krokov. My si prajeme, aby sa naše rady rozšírili o ďalších členov.

*Janka Kortánová
Zdroj foto: autorka*

Čo máme nové za zelenými stolmi

Prvým októbrovým víkendom sa pre náš stolnotenisový klub začala už štrnástá sezóna v súťažiach Oblastného stolnotenisového zväzu Banská Bystrica/Brezno. Oproti tej minulej sa u nás udialo pár zmien. Asi tou najväčšou je obnovená spolupráca so Stolnotenisovým oddielom Podbrezová, ku ktorej došlo po troch rokoch. Po postupe Podbrezovej do vyššej, krajskej 4. ligy sme u nás vytvorili ich B a C družstvá. Svoje zápasy hráme pod názvom STK Dubová – Podbrezová B a C.

A ako sa nám darí? Do konca novembra odohralo B mužstvo v V. lige sedem zápasov a s bilanciou tri výhry, jedna remíza a tri prehry nám zatiaľ patrí 4. miesto v tabuľke. C mužstvo v VI. lige odohralo šesť zápasov a s bilanciou tri výhry a tri prehry je šieste.

Peter Sojak
Zdroj foto: autor

Dňa 30. decembra 2023
sa od 9.00 hod. v dolnej škole v Zámostí uskutoční

25. ročník Vianočného stolnotenisového turnaja

rekreačných hráčov a hráčok.

Prihlásenie v deň turnaja.

O občerstvenie je postarané.

Narodili sa

Dorota Luptáková (Nemecká)

Do manželstva vstúpili

Jakub Faško a Zuzana Kubaliaková
Robin Valný a Michaela Kováčová

Opustili nás

Ján Sluka z Dubovej (75 rokov)
Miroslav Sopko z Nemeckej (63 rokov)
Renáta Bartošová z Nemeckej (58 rokov)
Lubomír Búda zo Zámostia (71 rokov)

Akadémia Gioia pri Spojenej škole v Nemeckej,
komisia kultúry a športu pri obecnom zastupiteľstve
a farnosť Nemecká
vás pozývajú na

Novoročný koncert

10. januára 2024 o 18.00 hod.
vo farskom kostole v Dubovej

Účinkuje Matej Vaník a žiaci Akadémie Gioia